

at opfordre underudvalget til at nå til snarlig enighed om de øvrige punkter i en nedrustningsaftale.

Et vægtigt indlæg blev afgivet af den franske hoveddelegerede, *Jules Moch*. Han udtalte sig imod tanken om at udvide de eksisterende nedrustningsorganer eller at oprette nye sådanne organer. At der var vestlig majoritet i underudvalget, var ikke af afgørende vægt, da underudvalgets opgave ikke var at søge flertalsbeslutninger, men at opnå enighed. Hr. Moch gik imod det japanske forslag om midlertidig standsning af prøveekspllosioner, fordi det i realiteten ikke ville føre videre end det sovjetiske forslag om en suspension af disse forsøg.

Om det sovjetiske forslag om en forpligtelse til ikke at bruge atomvåben sagde han, at papirafkald af denne art var uden værdi, og at det undrede ham, at Sovjetunionen, hvis udenrigsminister havde udtrykt sin mistillid til vestmagternes motiver i de stærkeste vendinger, skulle være villig til at tro på, at disse magter ville overholde en sådan forpligtelse. Han imødegik endvidere Krishna Menons udtalelse om de skadelige radioaktive virkninger af prøveekspllosionerne ved en række praktiske eksempler.

Canadas udenrigsminister, *Sydney E. Smith*, understregede, at grunden til, at den fuldstændige og endelige afskaffelse af kernevåben ikke var nævnt i vestmagternes resolutionsforslag, var den, at dette forslag kun tog sigte på sådanne skridt, som kunne tages straks eller dog hurtigt. Han lagde endvidere vægt på, at vestmagternes forslag ikke skulle opfattes som det sidste ord i nedrustningssagen, men som udtryk for den vej, der burde følges for at nå frem til en nedrustning.

Den 27. oktober foreslog Sovjetunionens udenrigsminister, *Gromyko*, oprettelse af en permanent nedrustningskommission bestående af samtlige medlemslande i FN. Dette forslag blev fra vestlig side i overvejende grad taget som udtryk for, at Sovjetunionen for nærværende ikke var interesseret i at opnå en nedrustningsaftale — uden at døren dog kunne anses for lukket for særlige forhandlinger med USA og eventuelle andre vestlige lande.

Den norske delegerede, ambassadør *Engen*, kom i sin tale ind på den mulighed, at en begyndelse i nedrustningsspørgsmålet

kunne nås ved i første omgang at begrænse sig til det vigtigste punkt i hvert af de to forslags hovedpunkter, nemlig dels en suspension af forsøg med kernevåben, dels et ophør af fabrikation af kernemateriale til militære formål.

Den svenske delegerede, forhenværende minister *Sandler*, fastholdt i sin tale det tidligere indtagne svenske standpunkt om et moratorium med hensyn til prøveekspllosioner, uafhængigt af andre dele af nedrustningen. Han mente i øvrigt, at der særlig skulle være mulighed for en gennemførelse af suspension af prøveekspllosioner og en gennemførelse af forholdsregler imod overraskelsesangreb. De forskellige dele i det vestlige resolutionsforslag var acceptable for Sverige, og hr. *Sandler* anbefalede tekniske studier af nedrustningsmulighederne såvel med hensyn til kernevåben som til de konventionelle våben.

Pakistan støttede 24-magtsforslaget samtidig med at anbefale en særskilt behandling og eventuel aftale vedrørende de konventionelle våben.

En række syd- og mellemamerikanske lande støttede de af Mexicos udenrigsminister, *Nervo*, under generaldebatten i plenarforsamlingen fremsatte tanker om nedsættelse af et arbejdsudvalg og oprettelse af en stilling som kommissær for nedrustningsspørgsmålet.

Formanden for den danske delegation, fhv. minister *Ernst Christiansen*, gav fuld støtte fra dansk side til 24-magtsforslaget, som han betegnede som et realistisk grundlag for videre forhandlinger. (Minister *Ernst Christiansens* tale er gengivet i bilag 2 til nærværende beretning).

I forståelse med de vestlige stormagter og Canada fremsatte Norge og Pakistan den 5. november forslag til en tilføjelse i 24-magtsudkastet. Forslaget gik ud på, at underudvalget snarest skulle nedsætte ekspertgrupper til studier af et inspektionssystem vedrørende sådanne nedrustningsforanstaltninger, som udvalget måtte nå til enighed om i princippet. Efter udtalelser fra norsk og pakistansk side tog forslaget særlig sigte på inspektion med henblik på suspension af forsøg med kernevåben, begrænsning af konventionelle rustninger og sikring mod overraskelsesangreb.

Samme dag erklærede Sovjetunionens